

This is a self-archived version of an original article. This version may differ from the original in pagination and typographic details.

Author(s): Puranen, Matti

Title: Kiinan vaikutusoperaatioiden "taika-ase" toimii myös Suomessa

Year: 2020

Version: Published version

Copyright: © Kirjoittaja & The Ulkopolitist 2020

Rights: In Copyright

Rights url: <http://rightsstatements.org/page/InC/1.0/?language=en>

Please cite the original version:

Puranen, M. (2020, 23.2.2020). Kiinan vaikutusoperaatioiden "taika-ase" toimii myös Suomessa. The Ulkopolitist. <https://ulkopolitist.fi/2020/02/23/kiinan-vaikutusoperaatioiden-taika-ase-toimii-myos-suomessa/>

The Ulkopolitist.

Kiinan vaikutusoperaatioiden “taika-ase” toimii myös Suomessa

Kirjoittanut Matti Puranen | 23.2.2020 | Aasia ja Tyynimeri |

Punaisia lippuja Tiananmenin aukiolla. Kuva: Zachary Keimig, [Unsplash](#)

Kiinan tiedustelu- ja vaikutustoiminta Suomessa on herättänyt keskustelua. Vähemmälle huomiolle on jäänyt Kiinan kommunistisen puolueen pahamaineinen Yhteisrintamatyöosasto, jolla on näkyvää toimintaa myös Suomessa.

Eduskunnan ulkoasiainvaliokunnan puheenjohtajan, Mika Niikon (ps.) Kiina-yhteyksien ympärillä pyörineet uutiset ovat energisoineet keskustelua Kiinan vaikutusyrityksistä myös Suomessa. Suomen Kuvalehti [uutisoitammikuussa](#) Niikon ja kansanedustaja Ville Vähämäen (ps.) olleen perustamassa teknologiayritystä kiinalaisen liikemiehen Hang Sin kanssa. Hang Si antoi Niikolle myös lähes 5 000

euroa vaalirahoitusta. Myöhemmin Niikon ja Hang Sin kerrottiin kutsuneen professorin roolissa liikkuneen [Kiinan kansanvapautusarmeijan kenraalin](#) Eduskuntaan vierailulle.

Kiinan vaikutusrytyksiin ja niin kutsuttuun "[terävään vallankäyttöön](#)" on havahduttu jo ennen Niikkoon liittyviä epäilyksiä. Huolta ovat herättäneet kiinalaisyriyten mahdolliset yhteydet Kiinan valtioon sekä kiinalaiset investoinnit strategisiksi luokitelluille aloille ja kriittiseen infrastruktuuriin. Keskusteluun ovat nousseet myös Kiinan kulttuuria ja kieltä opettavat [Konfutse-instituutit](#), joiden pelätään murentavan yliopistojen akateemista vapautta esimerkiksi välttelemällä Kiinalle ongelmallisten puheenaiheiden käsittelyä järjestämässään tilaisuuksissa.

Lähes olemattomalle huomiolle Suomessa ovat toistaiseksi jääneet Kiinan kommunistisen puolueen Yhteisrintama-työosaston toimet. Yhteisrintama on Kiinalle uniikki, tiedustelua ja vaikuttamista yhdistävä organisaatio, joka häirii enemmän tai vähemmän kaikilla yllä mainituilla sektoreilla kaikkialla maailmassa. Se operoi myös Suomessa, ja vaikka täällä organisaation menetelmät ovat huomattavasti hienovaraisempia, on toiminnan peruslogiikka samanlainen kuin maailmalla huomiota herättäneissä tapauksissa.

Vanha järjestö aktivoituu kansainväliseen toimintaan

Kiinan kommunistisen puolueen Yhteisrintama-työosasto (United Front Work Department, 统一战线工作部, jatkossa Yhteisrintama) on korkea-arvoinen puolue-elin, joka on suorassa yhteydessä puolueen ytimeen, keskuskomiteaan. Organisaationa Yhteisrintama on yhtä vanha kuin puolue itsekin. Sen merkitys on kuitenkin lisääntynyt presidentti Xi Jinpingin kaudella (2012–), sillä [Xi on nostanut Yhteisrintaman kehittämisen ja uudistamisen](#) keskeiseksi tavoitteekseen.

Puhemies Mao Zedongin sanoin "taika-aseenakin" tunnettu Yhteisrintama pyrkii yhdistämään kaikki Kiinan kommunistisen puolueen ulkopuoliset tahot ja toimijat tukemaan puolueen sisä- ja ulkopoliittisia tavoitteita. Kiinan sisällä Yhteisrintama tarkkailee ja pyrkii alaostojensa kautta ohjaamaan kaikkia kiinalaisen yhteiskunnan elementtejä, politiikan, talouden ja kulttuurin alueilta aina vähemmistöjen ja uskontojen toimijoihin.

"Kiinan ulkopuolella Yhteisrintaman ensisijaisena kohteena ovat ulkokiinalaiset yhteisöt"

Kiinan ulkopuolella Yhteisrintaman ensisijaisena kohteena ovat ulkokiinalaiset yhteisöt, joissa on maailmanlaajuisesti yli 50 miljoonaa kiinalaista. Perustavoite on kuitenkin sama kuin maan sisälläkin: torjua Kiinan ulkopuolella asuvien kiinalaisten muodostamaa uhkaa puolueen valta-asemalle sekä mobilisoida "isänmaallisia" ja kommunistisen puolueen tavoitteille myötämielisiä kiinalaisia vaikuttamaan asuinmaansa politiikkaan puolueen tavoitteiden mukaisesti. Uhkia puolueelle muodostavat ulkokiinalaiset toisinajattelijat, kuten [Falun gong -lahkon](#) jäsenet, Tiibet-aktivistit ja lisääntyvästi Hongkongin demokratialiikkeen kannattajat. "Isänmaalliset" kiinalaiset tarjoavat puolestaan Yhteisrintamalle väylän sekä tiedustelutoimintaan että poliittisen ja taloudellisen vaikutusvallan levittämiseen. Keskeisenä prioriteettina Yhteisrintaman ulkomaanoperaatioissa on Kiinan julkisuuskuvan kiillottaminen, [puolueen määrittelemän Kiinan tarinan kertominen](#) ja puolueelle haitallisten vastatarinoiden alasampuminen.

Tiivistettynä Yhteisrintama operoi suurin piirtein samalla alueella, mitä Venäjän kohdalla kutsutaan hybridi- tai harmaan alueen vaikuttamiseksi. Xi Jinpingin valtakaudella Yhteisrintaman vaikutusvalta on lisääntynyt, mikä liittyy Kiinan ulkopolitiikassa jo pidemmän aikaa vallinneeseen kehitykseen, jossa perinteisestä "matalan profiilin strategiasta" ollaan luopumassa tavanomaisen suurvallan työkalupakin tieltä.

Yhteisrintaman kansainvälistä toimintaa ovat tutkineet lähemmin esimerkiksi uusiseelantilainen professori [Anne-Marie Brady](#) ja Yhdysvaltain kongressin Kiina-komitean tutkija [Peter Mattis](#). Bradyn mukaan Yhteisrintama ensinnäkin perustaa ulkokiinalaisia järjestöjä sekä soluttautuu jo perustettuihin järjestöihin ja yhdistyksiin. Järjestöjen kautta Yhteisrintama kykenee valvomaan kokonaisvaltaisesti kulloisenkin maan kiinalaista diasporaa (erityisesti opiskelijoita ja tutkijoita) sekä luomaan yhteyksiä keskeisissä asemassa oleviin ulkokiinalaisiin. Brady arvioi, että vain hyvin harva ulkokiinalaisten yhteisö – kenties Kiinalle avoimesti vihamielisiä järjestöjä, kuten Falun gongia, lukuun ottamatta – kykenee tänä päivänä jättäytymään Yhteisrintaman vaikutusvallan ulottumattomiin. Myös [suojelupoliisi varoitti](#) äskettäin Kiinan käyttävän nimenomaan erilaisia yhdistyksiä peiteorganisaatioina tiedustelu- ja vaikutustoiminnalleen.

Järjestöjen valvonnan ja johtamisen ohessa Yhteisrintama käyttää myös perinteisen diplomatian keinoja. [Bradyn mukaan](#) jokaisessa Kiinan suurlähetystössä on Yhteisrintaman edustaja peiteroolissa. Sekä järjestötyön että diplomaattisen vaikuttamisen tavoitteena on Bradyn mukaan luoda läheisiä kontakteja kohdemaiden poliittiseen, taloudelliseen ja akateemiseen eliittiin ja vaikuttajiin. Parhaassa tapauksessa kongressimatkoilla, puhepalkkioilla ja bisneskontakteilla liehitellyt kohdehenkilöt vähintäänkin pitäytyvät Kiinan vastaisesta kritiikistä, elleivät suorastaan ryhdy laulamaan Kiinan lauluja.

Yhteisrintaman yrityksistä "kaapata eliittejä" on useita esimerkkejä maailmalta. Yksi räikeimmistä tapahtui Australiassa, jossa Kiinasta Australiaan muuttanut, rakennusurakoinnilla miljonääriksi kohonnut Huang Xiangmo tuki avokätisin lahjoituksin australialaisia poliitikkoja, kuten työväenpuolueen Sam Dastyaria. Vastapalveluksena Dastyari tuki [myöhemmin julkisesti Kiinan politiikkaa Etelä-Kiinan merellä](#) vastoin puolueensa linjaa. Huangin laaja-alaisiin, Kiinan sanomaa tukeviin hankkeisiin liittyvä skandaali on sittemmin paljastunut, ja Huang on karkotettu Australiasta "turvallisuusuhkana".

Rauhanomaisen yhdistymisen järjestöt

Monet Suomessa esiin nousseet tapaukset sopivat Yhteisrintaman kansainväliseen portfolioon oikein hyvin, joskin suoran yhteyden osoittaminen on vaikeaa tai mahdotonta, sillä Yhteisrintama ei luonnollisesti esiinny ulkomailla avoimesti. Kun esimerkiksi Tampereen yliopiston kiinalaisten opiskelijoiden järjestö [ilmoittaa kotisivuillaan](#) työskentelevänsä läheisessä yhteydessä Kiinan suurlähetystön kanssa, on linkki Yhteisrintamaan hyvin todennäköinen. Mika Niikon ja Hang Sin väliset bisnekset ja vaalirahoitukset samoin kuin [Long Playn](#) ja [Kalevan](#) raportoimat hämäräperäiset liiketoimet Oulussa istuvat myös Yhteisrintaman toimintaan, jossa bisnes ja poliittinen vaikutusvalta sekoittuvat toisistaan erottamattomaksi liejuksi.

Salamyhkäisyydestään huolimatta Yhteisrintamalla on kuitenkin joka puolella maailmaa varsin näkyvänä julkisivuorganisaationa "Kiinan rauhanomaisen yhdistymisen edistämisen järjestöt" (Association for promoting peaceful reunification of China, [中国和平统一促进会](#)). Rauhanomaisen yhdistymisen järjestöt ovat alueellisia, omien sanojensa mukaan "ei-valtiollisia järjestöjä", jotka

tukevat toiminnallaan Kiinan ja Taiwanin rauhanomaista yhdistymistä. Yhteys Kiinan valtioon ja kommunistiseen puolueeseen on kuitenkin hyvin heppoisesti peitetty, sillä kaikkia alueellisia järjestöjä ohjaa Pekingistä käsin kattojärjestö "China Council for the Promotion of Peaceful National Reunification", ja alueelliset alajärjestöt (kuten Suomen järjestö) on listattu keskusjärjestön [verkkosivuilla](#).

Kattojärjestön yhteys Yhteisrintaman työosastoon ei ole myöskään mikään salaisuus, sillä Yhteisrintaman omat [nettisivut](#) listaavat rauhanomaisen yhdistymisen järjestöt "suoraan alaisuudessaan operoiviin yksiköihin". Rauhanomaisen yhdistymisen kattojärjestöä johtaa tällä hetkellä kommunistisen puolueen politbyroon pysyväiskomitean neljänneksi korkea-arvoisin jäsen, [Wang Yang](#) – käytännössä Kiinan neljänneksi arvovaltaisain poliitikko. Kattojärjestö pitää yhteyttä alajärjestöihin suurlähetystöjen kautta, mutta alueellisten järjestöjen puheenjohtajat ja delegaatiot matkustavat myös toistuvasti Kiinaan erilaisiin konferensseihin ja koulutustilaisuuksiin.

"Järjestöjen näkyvintä toimintaa on Kiinan hallintoa tukevien mielenosoitusten järjestäminen."

Vaikka järjestöjen nimi viittaa Kiinan ja Taiwanin yhdistymiseen, ajavat rauhanomaisen yhdistymisen järjestöt kohdemaissaan Kiinan ulkopoliittikkaa laajemmassa mielessä ja listaavat tavoitteekseen "[Kiinan unelman ja Kiinan kansallisen uudelleenheräämisen saavuttamisen](#)". Järjestöjen näkyvintä toimintaa on Kiinan hallintoa tukevien mielenosoitusten järjestäminen. Nyrkkisääntö on: missä vain havaitaan Kiinan hallituksen sanomaa tökerön läpinäkyvästi toittottava mielenosoitus, siellä häirii Yhteisrintama ja sen alueellinen näkyvä edustaja, rauhanomaisen yhdistymisen järjestö.

Rauhanomaisen yhdistymisen järjestöt pyrkivät pitämään suhteellisen matalaa profiilia, mutta nousevat toisinaan julkisuuteen arveluttavissa merkeissä. Esimerkiksi yllä mainittu Huang Xiangmo oli Australian rauhanomaisen yhdistymisen järjestön puheenjohtaja. Järjestö nousi viime vuonna uutisotsikoihin myös Floridassa. Paikallisen rauhanomaisen yhdistymisen järjestön varapuheenjohtaja [Cindy Yang pyöritti liiketoimintaa](#), jossa hän lupasi kiinalaisliikemiehille verkostoja sekä pääsyn Donald Trumpin hermokeskukseen, Mar-a-Lagoon. Floridan järjestö [lakkautettiin](#) nopeasti, kun Yangin yhteydet järjestöön paljastuivat. Tapauksen innoittamana lehdistössä [spekuloidaan](#), liittyikö Mar-a-Lagon lähistöltä [kevällä 2019 kiinni otettu](#) kiinalaisnainen Cindy Yangin verkostoihin.

Rauhanomaista yhdistymistä Suomessa

芬兰中国和平统一促进会 Finland Association for Promoting Peaceful Reunification of China

期间，我芬兰统促会会员发现有藏独分子妄图捣乱。我们立即将情况报告给警察，将藏独捣乱分子赶走。

4月6日欢送的队伍在机场欢送习主席。上午9:30，大家心情激动而又自豪的看着习主席乘坐的班机升空离开芬兰。

Kuvakaappaus [Rauhanomaisen yhdistämisen edistämisen seuran nettisivuilta](#): "Samaan aikaan Suomen rauhanomaisen yhdistymisen järjestön jäsen havaitsi Tiibetin itsenäisyyden kannattajan aiheuttamassa hyödyttöä sekaannusta. Ilmoitimme välittömästi tapauksesta poliisille, jotta häirikkö voitiin karkottaa paikalta".

Kiinan rauhanomaisen yhdistämisen edistämisen Suomen yhdistys (Finland Association for Promoting Peaceful Reunification of China, 芬兰中国和平统一促进会) ilmoittaa [kotisivuillaan](#) – samaan tapaan kuin muissa maissa operoivat sisarjärjestöt – olevansa "valtioista riippumaton ja voittoa tavoittelematon järjestö, jonka missio on turvata ja kiihdyttää Kiinan rauhanomaista yhdistymistä. Järjestön tavoitteena on yhdistää Suomessa asuvat kiinalaiset, edistää yhden Kiinan periaatetta ja vastustaa tiukasti Taiwanin itsenäisyyttä sekä muita vastaavia toimia Kiinan maa-alueen jakamiseksi."

Lainauksessa on kaikki, mitä järjestö kertoo itsestään muulla kuin kiinan kielellä. Järjestön puheenjohtajana toimii Suomeen 1980-luvulla Shanghaista muuttanut liikemies Zhu Hailun, joka kuuluu myös [Shanghain sisarjärjestön johtokuntaan](#). Järjestön varapuheenjohtajana toimii puolestaan vuonna 2017 kokoomuksen listalta Vantaan kaupunginvaltuustoon valittu [Jenni Chen](#). Luottamustehtävänsä rauhanomaisen yhdistymisen järjestössä Chen jättää mainitsematta sekä [ansioluettelossaan](#) että valtuuston jäsenien [sidonnaisuusilmoituksessaan](#).

Suomen järjestö on keskusjärjestön tietojen mukaan perustettu jo vuonna [2000](#), mutta toiminta on aktivoitunut ja järjestö on rekisteröity virallisesti [yhdistysrekisteriin](#) vuonna 2017. Järjestö ei ole suuri, mutta sen "Wechat-työryhmässä" on [kotisivujen mukaan](#) 235 jäsentä.

Seuran harjoittama toiminta on samankaltaista kuin sisarjärjestöjenkin toiminta. Seura on esimerkiksi kokoontunut keskustelemaan Kiinan kommunistisen puolueen 19. puoluekokouksen loppuraportista sekä Xi Jinpingin [tammikuussa 2019](#) pitämästä Taiwanin tilannetta koskevasta

puheesta. Järjestö oli vastaanottamassa Helsingissä kesällä 2018 vierailleita Kiinan merivoimien aluksia sekä oli mukana järjestämässä tukimielenosoitusta Suomessa keväällä 2017 vierailleelle presidentti Xi Jinpingille. Kotisivuillaan järjestö ottaa kunnian [Tiibetin lippua heiluttaneen "häirikön" häätämisestä](#) ilmoittamalla tästä poliisille. Tapaus herätti [kummastusta Helsingin Sanomissa](#), sillä myös kiinalainen mielenosoittajaryhmä oli "pelmahtanut" Esplanadille ilman lupaa.

芬兰华人华侨强烈谴责乱港行径

2019-08-26 06:39

光明日报赫尔辛基8月25日电（记者张智勇）香港近两个月来乱局不止，特别是外来势力干涉香港、教唆少数年轻人充当“港独”的闹事工具。虽然距离祖国遥远，但在芬兰的华人华侨一直很关心祖国经济社会的发展，也很关注香港时局变化，希望香港能尽快恢复稳定，继续繁荣发展。

芬兰华人华侨在赫尔辛基举行“爱国、爱港、爱世界和平”集会。张智勇供图

令人遗憾的是，8月16日晚有别有用心之人通过社交媒体蛊惑民众在赫尔辛基市中心广场以香港时局为由举行闹事集会。芬兰中国和平统一促进会在得到消息后，朱海伦会长在第一时间向赫尔辛基警察局递交集会许可申请，决定紧急举行“爱国、爱港、爱世界和平”集会，严正表达在芬华人华侨的立场，反对极少数人借机闹事的挑衅集会。

Kuvakaappaus [Guangming Dailyn uutisesta](#): “Suomen kiinalaiset tuomitsevat jyrkästi Hongkongin kaaoksen”.

Kun viime elokuussa Helsingin [Narinkkatorilla järjestettiin Hongkongin demokratiamielenosoituksia tukeva mielenosoitus](#), kokoontui paikalle myös punalippuja liehuttava, Kiinan yhtenäisyyttä korostava vastamielenosoitus. Kommunistisen puolueen lehden [Guangming dailyn uutisesta](#) selviää, että vastamielenosoituksen Hongkongia tukevalle “häiriköivälle kokoukselle” masinoi niin ikään Suomen rauhanomaisen yhdistymisen järjestön puheenjohtaja Zhu Hailun.

”Suomen järjestö pitää tiiviisti yhteyttä sekä Suomen Kiinan suurlähetystöön että rinnakkais- ja kattojärjestöihinsä.”

Suomen järjestö pitää tiiviisti yhteyttä sekä Suomen Kiinan suurlähetystöön että rinnakkais- ja kattojärjestöihinsä. Zhu Hailun on vierailut esimerkiksi [Shanghain sisarjärjestön järjestämässä](#) konferenssissa, jossa esitelmöi kommunistisen puolueen Shanghain puoluekoulun ja propagandaosaston edustajia. Viime kesänä Suomen järjestön delegaatio osallistui Manilassa järjestettyyn [rauhanomaisten yhdistysten yhteiskonferenssiin](#).

Vaikka järjestö pitää toimistaan suomen kielellä matalaa, lähes olematonta profiilia, kuvailee Zhu kattojärjestön [kotisivuilla](#) varsin mahtipontiseen sävyyn, kuinka järjestöllä on laaja vaikutusvalta Suomen kiinalaisten keskuudessa ja että järjestö toimii tiiviisti muiden Suomessa toimivien ulkokiinalaisten järjestöjen kanssa järjestääkseen teknologiaan, talouteen ja kulttuurivaihtoon liittyviä aktiviteetteja. Lisäksi Suomen järjestö tukee Zhun mukaan aktiivisesti kiinalaisten osallistumista Suomen politiikkaan, missä yhteydessä Zhu mainitsee erityisesti Jenni Chenin nousun Vantaan valtuuston jäseneksi.

Piirit vaikuttavatkin Suomessa pieniltä. Samanniminen henkilö löytyy sekä rauhanomaisen yhdistymisen järjestön että [kiinalaisen teknologian ja tieteen Suomen yhdistyksen kirjoista](#), ja tammikuussa 2019 Yang Erlinin johtaman China Tekway -yhtiön [järjestämässä pikkujouluissa](#) Zhu Hailunille lahjoitettiin ”parhaan yhteistyökumppanin palkinto”. Kuriositeettina samoissa pikkujouluissa kunniavieraana puheen piti myös Mika Niikko.

Suomi Kiinalle esimerkkitapaus?

Suomessa tapahtuva Yhteisrintama-toiminta on perusluonteeltaan hyvin samanlaista kuin muualla maailmassa. Käytetyt keinot ovat kuitenkin huomattavasti varovaisempia kuin monessa muussa maassa, esimerkiksi Ruotsissa, missä Kiinan suurlähetystö on [ajanut kovaa linjaa](#) ja kommentoi toistuvasti jopa Ruotsin [lehdistön Kiinaa koskevaa kirjoittelua](#).

Suomen ja Kiinan kahdenväliset suhteet ovat hyvät, eikä kumpikaan osapuoli halua horjuttaa niitä. Suomi, kuten Zhu Hailun toteaa Rauhanomaisen yhdistymisen [kattojärjestön sivuilla](#), on ”Kiinan ja Euroopan välisen ystävyyden ja yhteistyön mallimaa”. Kenties Kiina pitää Suomea erinomaisena esimerkkitapauksena kahdenvälisten suhteiden hoitamisesta, eikä halua heiluttaa venettä turhan provokatiivisella toiminnalla.

Isänmaallinen järjestötoiminta ei myöskään välttämättä perustu puhtaaseen ideologiseen palloon, sillä esimerkiksi [Jamestown-tutkimuslaitoksen arvion mukaan](#) rauhanomaisen yhdistymisen järjestöt toimivat erinomaisina alustoina verkostoitumiselle. Järjestöjen kautta ulkokiinalaiset kykenevät myös profiloitumaan Kiinan kommunistihallinnon silmissä kuuliaisina ja luotettuina patriootteina, mitä Kiinan yhä nationalistisempi nykyhallinto kovasti arvostaa.

Oli rauhanomaisen yhdistymisen järjestöjen toimintamotiivi mikä hyvänsä, on hyvä muistaa, millainen taho hierarkiaketjun huipulla viime kädessä ohjaa myös Suomen yhdistyksen toimintaa. Suomessa matalalla profiililla toimivaan, Kiinan kommunistisen puolueen ohjaamaan järjestöön ei tule suhtautua pelkkänä Kiina-paranoian lietsomisena.

KIRJOITAJASTA

[Matti Puranen](#)

Matti Puranen on Aasiaan ja erityisesti Kiinan politiikkaan ja historiaan keskittyvä jatko-opiskelija Jyväskylän yliopistossa. Hänen väitöskirjansa käsittelee kiinalaisia maailmanpolitiikan teorioita. Aiemmin Matti on suorittanut yleisen historian ja valtiopin maisteritutkinnot Jyväskylän yliopistossa. Hän kirjoittaa toisinaan myös esimerkiksi vanhoista peleistä.